

N:o 130.

Ank. till Riksd. kansli den 7 maj 1906, kl. 5 e. m.

Statsutskottets utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående pension åt extra ordinarie kontorsskrifvaren Lars Jönsson.

(1:a U. A.)

I en till Riksdagen den 30 mars 1906 aflåten proposition (n:o 99) har Kungl. Maj:t under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att extra ordinarie kontorsskrifvaren vid statens järnvägar Lars Jönsson finge från och med månaden näst efter den, då hans anställning vid statens järnvägar upphörde, under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension från allmänna indragningsstaten till belopp af 1,200 kronor.

Departementschefen har i fråga härom till ofvanberörda statsrådsprotokoll anfört följande:

»Uti underdånig skrifvelse den 2 februari 1906 har järnvägsstyrelsen gjort framställning om beredande af pension åt extra ordinarie kontorsskrifvaren vid statens järnvägar Lars Jönsson.

Bih. till Riksd. Prot. 1906. 4 Saml. 1 Afd. 78 Häft. (N:o 130 o. 131). 1

Vid berörda skrifvelse voro fogade dels ett för Jönsson af pastors-
ämbetet i Malmö S:t Pauli församling den 6 februari 1906 utfärdadt
frejdebetyg, utvisande att Jönsson vore född den 24 februari 1835 och
i äktenskap förenad med Anna Amalia Persson, samt att han ej hade
några i Malmö kyrkoskrifna barn, dels ock två intyg om Jönssons tjänst-
göring vid statens järnvägar, af hvilka det ena utfärdats af f. d. ban-
direktören i tredje distriktet Nathhorst och utvisade, att Jönsson, hvilken
tjänstgjort vid bandirektörsexpeditionen från den 1 oktober 1873 till den
1 oktober 1903, under hela denna tid skött sina åligganden till Nathhorsts
fullkomliga belåtenhet och iakttagit ett i allo godt uppförande, samt det
andra af bandirektören i nämnda distrikt E. Janzén, hvilken intygat, att
Jönsson efter sistnämnda dag med ordning och på fullt nöjaktigt sätt
skötte honom åliggande göromål.

Järnvägsstyrelsen anför uti sin ifrågavarande skrifvelse, att Jönsson
uti en till styrelsen ingifven skrift anhållit, att honom måtte vid entledi-
gande från hans anställning vid statens järnvägar för hans återstående
lifstid beredas en årlig pension till skäligt belopp. Till stöd härför hade
Jönsson andragit, att han varit vid statens järnvägar anställd sedan hösten
år 1862, då han vunnit inträde såsom ritbiträde vid södra stambanans
byggnadsbyrå, hvarefter han tjänstgjort i egenskap af extra ordinarie
tjänsteman dels å nämnda byrå och dels å intendentsbyrån, öfverban-
ingenjörsexpeditionen samt bandirektörsexpeditionen vid nuvarande tredje
distriktet; att han, som vore född den 24 februari 1835 och numera an-
såges vara på grund af hög ålder mindre tjänstbar, under de gångna åren
icke förmått göra sådana besparingar å sin arbetsförtjänst, att afkastningen
däraf vore tillräcklig för hans och hans hustrus uppehälle; samt att någon
utsikt att på annat sätt förvärfva en nödtorftig inkomst numera icke stode
honom till buds.

Vederbörande distriktsförvaltning hade vitsordat Jönssons uppgifter
om den tid, han varit i statens järnvägars tjänst anställd, samt meddelat,
att Jönsson, som sedan den 1 april 1899 åtnjöte en dagaflöning af 6 kro-
nor 75 öre samt dessförinnan uppburit i aflöning 6 kronor om dagen, numera
på grund af sin ålder icke vidare lämpade sig för expeditionsgöromål.

Rörande Jönssons tjänstgöring under tiden före oktober månad år
1873 hade någon närmare upplysning icke stått att vinna, alldenstund
samtliga hans dåvarande förmän numera aflidit, hvaremot angående hans
förhållande i tjänsten efter nämnda tid af förenämnda intyg framginge, att
han städe till sina öfverordnades belåtenhet fullgjort honom anförtrödda
göromål.

Beträffande Jönssons ekonomiska ställning hade styrelsen inhämtat, att han för år 1905 påförts kronoutsylder för en till 2,871 kronor uppskattad inkomst af kapital eller arbete, däraf 2,470 kronor 50 öre utgjorde arfvode från statens järnvägar och återstoden ränta å ett i sparbank innestående kapital af omkring 3,300 kronor samt af honom i egenkap af kassör hos två enskilda föreningar uppbyret arfvode.

Med hänsyn till Jönssons långa och väl vitsordade tjänstgöring vid statens järnvägar samt under erinran, att vid flera tillfällen under de senare åren Riksdagen, på därom af Kungl. Maj:t framställda nådiga propositioner, beviljat pensioner åt personer, som, ehuru icke i ordinarie tjänst anställda, emellertid under längre tid med goda vitsord förrättat arbete för statens räkning, har järnvägsstyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t täcktes i nådig proposition till innevarande års Riksdag föreslå, att Riksdagen måtte medgifva, att Jönsson måtte från och med månadens näst efter den, då hans anställning vid statens järnvägar upphörde, under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension å allmänna indragningsstaten till belopp af 1,200 kronor, motsvarande ungefärligen hälften af hans aflöningsförmåner vid statens järnvägar under de senare åren.

Efter nådig remiss har statskontoret uti underdånigt utlåtande den 13 mars 1906, med förmälan att statskontoret funne järnvägsstyrelsens ifrågasatt framställning synnerligen väl grundad, för sin del biträdt hvad däruti blifvit hemställt.

Jag har från järnvägsstyrelsen inhämtat, att, då Jönsson först anställdes vid banafdelningen, det icke ansetts lämpligt att där anställa ordinarie kontorsskrifvare, samt att, när det sedermera under 1870-talet ifrågasatts att gifva honom ordinarie befattning, Jönsson ansetts med hänsyn till pensionsförhållandena vara för gammal. Till följd däraf har Jönsson gått miste om rätt till pension.

Emellertid har, såsom af utredningen i ärendet framgår, staten under mer än fyrtio års tid tagit hans arbetskraft i anspråk, och det synes mig då, som borde staten, när hans kraft sålunda förbrukats, bereda honom ett understöd för att under hans återstående lifstid skydda honom för nöd. I enlighet med denna uppfattning hafva också vid flera tillfällen pensioner af Kungl. Maj:t och Riksdagen beviljats åt personer, som visserligen icke innehaft ordinarie anställning i statens tjänst, men under lång tid pliktroget utfört arbete för statens räkning.

Vid jämförelse med de pensionsbelopp, som i sådana fall beviljats, synes mig det af järnvägsstyrelsen nu föreslagna vara skäligt.»

Utskottet, som emot hvad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit icke haft något att erinra, hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 7 maj 1906.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.
